

Gaden og hent os den Mand dernede“, og naar man saa havde hentet en 7—8 Stykker, og Valgbestyrelsen havde stemt, saa var det Valg forbi. Saa lille var Forstaaelsen endnu i 1870, men siden da har Forholdene jo forandret sig ganske betydeligt. Et forbedret Skolevæsen har uddannet Ungdommen saaledes, at dens Kundskabsfyldte er ganske betydeligt større, end den var den Gang, og takket være Provisoricaarene og den Kamp, der ligesom ruskede Befolkningen op, er jo ogsaa alle komne med, saa at den politiske Indsigt nu gaar langt dybere ned i Befolkningen og er langt stærkere, end den var den Gang. Naar man i 1849 kunde give den 30aarige Valgret, vilde man nu for at naa den tilsvarende Grænse mindst skulle gaa ned til de 20aarige. Altsaa, heller ikke paa dette Omraade er det paa nogen Maade radikalt, men tværtimod meget moderat, naar man bliver ved de 25 Aar. Hele dette Forhold er jo ganske naturligt en Følge af Udviklingen, og man maa være med Udviklingen, man kan ikke staa imod den. De andre Eksempler, jeg har fremdraget, viser, at man til en Tid kan holde tilbage, men Udviklingen skal nok bane sig Vej. Men det, at de nuværende Privilegier her til Landstinget bliver ophevede, er nu heller ikke det, der vil ryste Grundloven og dermed Samfundet i dets Grundpiller. Højre har jo selv i det Udkast, det har offentliggjort i „Centralorganet“, lige i Begyndelsen udtalt, at Højre gaar ind paa, at den nuværende privilegerede Valgret ophæves. Det er altsaa ikke dette, der er det rystende ved Forslaget, og hvis man gaar videre for at finde, hvad det er, saa ser man, at det siges fra den Side, at Landstinget er det roligt overvejende og prøvende Ting, det skal det blive ved med at være, men det bliver det ikke, saafremt man giver den almindelige Valgret Adgang til at vælge Landstinget; der vil være at tage Hensyn til Erhvervene, Sagkundskaben og meget andet ved Valget til dette Ting, og det betror man ikke den almindelige Valgret. Men nu vil man netop, naar man ser paa, hvorledes det Forslag, der her ligger paa Tingets Bord, indfører den almindelige Valgret, finde, at den Maade, hvorpaa Døren her lukkes op for den, er saa overordentlig, ja pinligt forsigtig. Det er egentlig, naar man naar til Bunds i Sagen, ikke almindelig Valgret, der er Tale om, det er indirekte Valg, der tager stærkt Hensyn til Sagkundskab og til Erhvervene paa Bekostning af den store Arbejderbefolkning. Ogsaa ved denne Forandring bibeholdes en saadan Forskel mellem Lands-

ting og Folketing, at de ikke derved bliver, som man har sagt, et Ekko af hinanden. Man lægger Valget hen til Byraadene og Sogneraadene, og allerede derved indskrænker man Valgretten ganske betydeligt. Af dem, der skal tage Sæde i et Byraad eller et Sogneraad, kræves en vis økonomisk Uafhængighed og en vis Stedbundethed. Disse Hvert paalægger deres Indhavere en stor Del Arbejde uden noget Vederlag, en stor Del Tidsspilde, og Borgernes Valg vil altid falde paa kendte Borgere, saa at det hermed er givet, at de Flok, der vælges, har boet en Del Aar i Kommunen og har gjort sig bekendt blandt deres Medborgere. Allerede derved, at der kræves denne nogenlunde faste Stilling, indskrænkes jo Valgretten ganske betydeligt, naar den lægges i Hænderne paa Byraadene og Sogneraadene. Desuden afskærer Kommunalloven en stor Del Folketingsvælgere fra at deltage i Valgene til Kommunalraadene. Saaledes afskærer Bestemmelsen om, at der skal svares Skat, og Bestemmelsen om de to Aars Ophold adskillige Tusinde Folketingsvælgere fra at deltage i Valgene til de kommunale Raad, og derved afskæres de ogsaa fra at faa nogen Indflydelse paa, hvorledes Landstinget sammensættes. Atter dette er en ganske betydelig Indskrænkning. Og dertil kommer yderligere dette, at der er flere Gange fordoblet indirekte Valg. Valget kan fordobles indtil 4 Gange, idet Kommunalraadene vælger Sendemændene, Sendemændene Valgmændene, Valgmændene Landstingsmændene og Landstingsmændene atter andre Landstingsmænd. Følgen af alt dette er, at alle disse indirekte Valg vil virke som en Sigte. Det bliver vanskeligere og vanskeligere at komme igennem, og man tør vel nok sige, at naar alle disse Sigter er passerede, vil Melet i det hele taget være det fineste, der kan tænkes.

Det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper) udtalte i Gaar, at Forholdet var dette, at man tog Valgretten fra de 30,000 privilegerede Vælgere og lagde den over i Hænderne paa 10,000 Byraadsmedlemmer, som derved blev ophøjede til en Slags privilegerede Medlemmer. Denne Synsmaade er jo ikke rigtig for Byraadet er en Repræsentation, der er udgaaet af den almindelige Valgret, og som bunder deri, og man kan ikke hæfte noget Slags Privilegium til dette. Men hvis man gaar ud fra den Betragtning, at Byraadsmedlemmer og Kommunalraadsmedlemmer er Urvælgere, og ser paa, hvorledes Statistikken stiller sig i saa Henseende, vil det vise sig, at Arbejderklassens Indflydelse kun er og kun vil blive meget ringe,